

Številka vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Pisarniške številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 4. srede. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto peti; poslanice, samrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnjenega naročnine se upravnica ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagodna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA.** Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Brzobjavne vesti.

Pogreb kneza in nadškofa Jordana.

GORICA 10. Pogreb kneza in nadškofa Jordana, ki se je vršil danes ob 9. uri dopoldne, je bil izjemno pomemben. Pogrebu je prisostvovalo: pet škofov in sicer Flapp iz Poreča, Jeglič iz Ljubljane, Mahnič iz Krke, Nagl iz Trsta in Ferruglio iz Vicenze; nadalje namestnik princ Hohenlohe, kakor zastopnika ministerstva za uk in bogoštastje tajna svetovalec baron Teuffenbach in Catinelli, nadalje komornik Bosizio in baron Locatelli, vse civilne in vojaške oblasti, deželni glavari, namestniki dr. Gregorčič, več državnih in deželno-zbornih poslancev, župan dr. Maras in občinski zastopstvom, ogromno število duhovščine, dežele, mnogo korporacij in društev in vse šole.

V stolni cerkvi je poročil škof dr. Flapp pel svečano mašo zadušnico, nakar so se vršile ob kat. folku predpisane ekshumacije. Jezuit Patszi je imel gniljiv pogrebni govor. Iz stolne cerkve je šel mrtvaški spreved na bivaše pokopališče, kjer so truplo pokopali v tamošnji kapeli, v kateri je pokopano že več goriških nadškofov. Pogreba se je vdeležila tudi ogromna množica prebivalstva.

Gališki deželni zbor.

LVOV 10. Gališki deželni zbor je bil danes otvorjen.

Solnograški deželni zbor.

SOLNOGRAD 10. Ob 11. uri predpoldne je bil otvorjen deželni zbor. Po običajnih pozdravnih nagovorih je bila seja odgodjena na jutri.

Španski kralj Alfonz.

MADRID 10. Liti govore o potovanju kralja Alfonza v Nemčijo, zagotavljajo, da se kralj Alfonz na svojem povratku inkognito ustavi v Parizu.

Dementi.

BUKAREŠT 10. (Agence Roumaine.) Govorica, omenjena v nekem jutranjem listu, češ, da je bil izvršen atentat proti železniškemu vlaku, v katerem se je včeraj kralj vozil k vojaškim vajam, je popolnoma neosnovana.

Državnozbornske dopolnilne volitve.

CELOVEC 10. Na današnji državnozbornske dopolnilni volitvi v kmetskih občinah okraja Velikovec—Celovec je bil izvoljen poslanec nemški kandidat Fridrik Seifritz.

Nezgodna na železnici.

BELIGRAD 10. Včerajšnji dunajski brzovlak je na beligradskem kolodvoru zadrl v osem praznih vozov, ki so bili deloma razbiti. En potniški sprevoznik in en potnik sta bila lahko ranjena. Lokomotiva je močno poškodovana.

Atentati z bombami v Tiflisu.

TIFLIS 10. (Petrog. brz. agent.) V nedeljo so bile istočasno vržene bombe na več

kraji mesta. Ena bomba je eksplodirala pred vojašnico blizu palače namestnikove. En kozak je bil ubit, 11 pa ranjenih. Blizu neke druge vojašnice je bilo vrženih 6 bomb, od katerih so 4 eksplodirale; ob tem so bili ranjeni trije kozaki. Na tem mestu so našli Georgijca, ubitega od puške kroglice.

Neki drugi Georgijec je bil aretovan, ker je na sumu, da je vrjel bombr. Nadalje so tri bombe eksplodirale blizu neke tretje vojašnice. Tujak so bili ranjeni trije vojaki. Na tem mestu je bil aretovan neki Armencec, ki je na sumu, da je izvršil atentat. Včeraj so iz dveh hiš streljali, valed česar sta bili ranjeni dve osebi. Otolu polnoči je bilo aretovanih kakih 15 oseb.

Grof Majlath.

BUDIMPEŠTA 10. Posl. grof Giza Majlath je izstopil iz liberalne stranke in priobčil svoj ustop v ljudsko stranko.

Ločitev škandinavske unije.

KRISTIJANIJA 10. Storting je s 101 proti 16 glasom odobril dogovor sklenjen v Karlsstadtu med norveškimi in švedskimi delegati.

Kolera na Pruskem.

BEROLIN 10. »Staatsanzeiger« poroča: Od 9. do 10. t. m. opoldne sta oboleli za novo dve osebi za kolero. Dosedaj je za kolero obbolelo 232 oseb, od teh jih je 90 umrlo.

Manifestacija za splošno volilno pravico v Pragi.

PRAGA 10. Češki socijalni demokratje so danes pred otvoritvijo deželnega zbora priredili demonstracijo za splošno volilno pravico. V večih tovarnah so delavci sploh praznovali, tudi prodajalnice so bile večina zaprte. Mnogo delavcev je prišlo tudi z dežele, da so se vdeležili manifestacije. Po 9. uri predpoldne so se ulice, ki vodijo k mestnemu parku, pričele polniti z gostimi množicami ljudi, tak, da so morali na raznih črtah ustaviti promet ulične železnice. Kmalu se je mestni trg napolnil občanstva, tako tudi trg sv. Vavla. Po 11. uri se je začel pomikati spreved in povsem tiho so vrte delavcev korakale na Radetzkijev trg, kjer so se ustavile. Deputacija se je podala k višjemu deželnemu maršalu, da protestira pri njemu proti volilnem redu kurij in nameravanemu volilnem redu. Deputacija je bila tudi pri namestniku. Od obeh, višega deželnega maršala in namestnika, je deputacija dobila obljubo, da se važnemu socijalnemu vprašanju obrne vso pozornost in da se po možnosti ugodi željam delavcev. Banko, z istim vspehom, kakor socijalni demokratje, so postopali tudi narodni socijalisti. Deputacija se je povrnila na Radetzkijev trg, kjer je priobčila odgovor višega deželnega maršala in namestnika. Posl. Hybeš je imel tamkaj govor in je sporočil pozdrave moravskih sodrugov. Nato je bilo dano znamenje za odhod in množice so se razkropile. Ceni se, da se je manifestacije vdeležilo okolo

50.000 oseb. Okolo 2 ure popoldne je bil po vseh ulicah mir in red. Največ prodajalnic je bilo popoldne odprtih. Splošni promet je bil zopet svoboden. Tudi izredne varstvene naredbes so bile odstranjene.

Otvoritev češkega deželnega zbora.

PRAGA 10. Viši deželni maršal knez Lobkovic je otvoril sejo ob 12. uri ter se je najprvo toplo spominjal poslanecv Kliemann in Bareutherja, kar je zbornica stoji poslalsala. Nato se je prešlo na reševanje dnevnega reda. Prečitana so bila razna prezidijalna poročila, dočle vloge in več peticij. Konečno je viši deželni maršal zaprisegel rektorja obeh vseučilišč, nakar je bila seja zaključena.

Prihodnja seja v petek.

Dogodki v Rusiji.

KAZAN 10. Professorski svet je včeraj eklenil zapreti vseučilišče do 19. t. m.

LIBAVA 10. Polcija je včeraj v kleti neke hiše odkrila tajno tiskarno letiškega socijalno demokratičnega odbora ter množino proglasov, revolverjev in patron.

MOSKVA 10. Brzobjavni urad straži stotinja vojakov.

PETROGRAD 10. Glasom telefoničnih poročil dospelih tukajšnjim listom iz Moskve, je včerajšnji dan minol nemirno. Na Nikitskem bulevardu je množica metala kamenje na kozake, ki so jahali k palači generalnega guvernerja. Koraki so na to vstrelili, valed česar je bilo 10 oseb ubitih, mej temi dva stražarja, mnogo jih je bilo pa ranjenih. Konji kozakov, ki so se splašili, so dirjali po bulevardu nizdol ter poškovali mnogo oseb. Proti večeru je množica, sestojeca iz črkostavcev in drugih delavcev na Tverskom trgu provzročila nemire. Množica je imela seboj rudče zastave z napisi, razdejala je notranje prostore nekih gostilnic, tar pobila okna in svetilke. Ker moskovski listi ne izhajajo, ni možno presoditi od tamkaj dospela poročila.

MOSKVA 10. Danes opoldne je prišlo do spopada med štrajkoveci in policijo, pri čemer je bilo ranjenih več oseb.

HELSINGFORS 10. (Biro Ritzau.) Hohental morilec prokuratorja Johnsona, je v minoli noči ubežal iz tukajšnje ječe.

PETROGRAD 10. Graf Witte je bil zopet odlikovan s carjevim reaskriptom, v katerem se zopet povdarja njegove zasluge za sklep miru.

MOSKVA 10. Štrajk v mehaniških tovarnah se širi. Del pekov je zopet pričel delati. Mesto je na zunanje mirno.

Govor

dra. Otokarja Rybářa na javnem shodu dne 8. septembra.

(Dalje.)

Kam bi mi prišli, ako bi bilo odvisno od milosti in nemilosti naših nemških ali laških škofov?

— Recite, je li prav? je zahreščal Martin, pokazavši s prstom na Štabela.

— Prav! je zakričal mali suknar, izbehlivši zobe kakor zver.

— Prav! Prav! je zabučala množica, omamljena od brezdušnih šal tata Martina.

Krik in ploskanje sta vapidbujala propalico še bolj, da je obdeloval siromaka črevljarja še hujšmi šalami; ali v ta hip je doletel od griške jetrani prvi orožnik, težko ranjen na roki, na kapiteljski trg, a za njim se je pojavilo še več baguncev bledega prestrašenega obraza. Sedaj se je svet obrnil od bednja in tatovih neumnosti, pak se je potisnil proti ranjencem, da čuje kaj se godi v Nemški vasi.

— Ali se črevljarji bijejo? je vprašal suknar ranjenca.

— In kako!

— Ali ni jih mnogo.

— Dovolj jih je, ali pomagajo tudi bsebr.

— A?

— Da, pri moji veri. Z oken mečejo na nas les, kamenje, izlivajo krop.

— A! Vidi, vidi vraga!

— Pri Bogu, da! Tudi gorajmešani jim pošiljajo pomoč.

— Torej so se hudo zagrizli?

— E da! Krvi je dosti. Sedaj je dospela druga gruča ranjencev.

— Joško! Joško! je pozval prosjakdijak od strani orožnika škofjskega, ki si je nedaleč s cunjjo obvezaval rano na nogi.

— Ah, ti si gospod Miroslav, je rekel dvignivši glavo, vidiš, hudo je. Poslali so nas v ogenj po kostanj. Malopridnež! Prišlin je ostal doma, smrdelo mu je iti med črevljarje. Ali smo jih dobili, prav po junaški so nas izmatali, kakor da jih je kdo plačal za to. Joj! Joj! je zakričal orožnik od bolečine.

(Pride še).

PODLISTEK.

310

Prokletstvo.

Ugodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval iz dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—Š.

Martin je govoril:

— Drage moje dušice, naj Vam Bog na da sušice, ampak zdravje za zglavje, ribice vsakega petka, purca vsaki praznik; iz polne čutare da se pije, a vinu da ne bodi nikdar kraj! Verujte, da že davno nismo slavili takega slavlja slavnega kakor danes. Sedaj glejte! Dvignite bistro oko, tu vam sedi vico, kakor da je ban ali kralj, ali car, Sta bel nemški čevljar, sedi umazan kakor Lazar. Kapitalcem je srečno došel na somenj. To vam je ptič smolkovič. Počila mu dretna, položila mu šiv in podplat, okoli škorenj potani

mogel braniti proti temu, ker mu je nedostajalo zavednih voditeljev.

Le v prvih stoletjih po svojem prihodu v današnje domovino imeli so Slovenci svoje plemenske kneze. A kmalu so padli pod vladu Frankov, Longobardov, posvetnih in cerkvenih oblastnikov in kakor suženj je slovenski narod živel skorzi stoletja in stoletja nezavedajoč se lastne moči in dostojanstva. Branil je sicer hrabro svojo domovino proti Benežanom in Turkom in drugim azijskim trumam, ali ne za se, temveč za tujerodne gospodarje.

Kako rod za rodom gise,
To povest je domovina,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nekogar spoštovane.

Reformacija, ki je izvala drugod radikalni preobrat v duhovih in na političnem polju, je sicer tudi pri nas skoraj pozabljeni slovenski jezik vzbudila in povzdigala na stopinjo književnega jezika. No, ta vzlet je kmalu zopet končal. V političnem in narodnem življenju našega naroda ni spremenil nič. Kmeti so bili nekak upor tlačare in mučene narodne duše proti neumljenim tujerodnim gospodom so ga pitali v še večje in krutejše suženjstvo.

Tako do francoske revolucije. Najzanimivejša doba naše zgodovine! Tedaj je nastopila večina slovenskih dežel kakor nekaka državnopravna celota, kakor široko kraljestvo, v katerem je naša narodnost prišla skoraj do popolne veljave. Velike nadeje, ki so jih tistokrat Slovenci gojili in ki jih je pesnik Vodnik navdušeno izrazil v svoji »Iliriji oživljeni«, so se pa kmalu izjalovile, kajti ona doba je za nas, žalibog, prekratko trajala. Prišli smo v še tesnejšo zvezo z nemškimi deželami, dokler ni napočilo leto 1. 1848. Povzdi se je širil duh svobode in vstajenja, pokazala se je politična spomlad za narode in tudi naš do takrat mirni, tlačeni, neravni narod slovenski je prešnil nov, svez duh. Slovenci so se začeli čutiti kakor narod in kakor taki so skušali tudi nastopiti v družbi ostalih avstrijskih narodov! (Pride še.)

Ustanovni zbor

„Slovenske sokolske zaveze“.

(Dalje.)

Predsednik dr. Tavčar je odredil volitev. Volilo je 119 delegatov, od teh je oddalo svoj glas 82 dru. Ravniharju, 35 dru. Murniku in 2 dru. Tavčarju.

Delegati so pozdravili izvolitev burnim odobravanjem. Novo izvoljenega starosta so dvignili Sokoli na rame ter ga nosili po dvorani. Dr. Kušar je kričal: Črkus. Klici ogorčenja proti njemu. Dr. Tavčar, dr. Murnik, dr. Windischer, Malovrh in še nekaj drugih je zapuščalo dvorano, pri vratih je prišlo do ostre kontroverze med odhajajočimi, ki so kričali v dvorano ter žugali s pestmi, ter med Sokoli, ostalimi v dvorani. Padale so ostre besede z obeh strani. Neopisno vpitje je polnilo dvorano. Ko je starosta dr. Ravnihar zasedel svoje mesto, mu je klical dr. Kušar: Abzug!

Slno ogorčenja se je dvignilo proti dru. Kušarju, ki je v družbi delegatov Sokola iz Kranja med klici: Sramota! To ni sokolsko, le pojte! — zapuščal dvorano.

Besedo si je izprosil dr. Murnik, ki so ga delegati burno pozdravljali ter je rekel, da z ozirom na ravnokar izvršeno volitev ne more prevzeti mesta načelnika, ker vidi, da ne uživa zaupanja (Klici: To ni res, nasprotno, mi te hočemo za načelnika!), sploh hoče zapustiti aktivno sokolsko življenje.

Dr. Treo je jedrnat ožigosal nastopanje manjšine in posebno tistih, ki so zaradi izvolitve, ki jim ni po godu, demonestrativno zapustili dvorano. Običajno je, da se manjšina uklanja sklepom večine. (Živahno odobravanje.) Vse postopanje, je rekel govornik, pa tudi kaže, da Vam nedostaja sokolskega duha, da ne poznate enakosti bratstva in ne spoštujete svobodnega prepričanja in svobodne volje. (Viharno odobravanje, klici ogorčenja proti prihodu stoječim odposlancem manjšine.)

Starosta dr. Ravnihar je zahvaljeval odposlance na zaupanju, s katerim so ga posadili na častno mesto staroste slovenske sokolske zveze. Toda ne iščem ne časti ne slave, — kdor me pozna, ve, da so te moje besede odkritočne — ko prevzemam to častno službo. Starosta je le prvi med sna-

kimi, zato Vam obljubujem, da Vam hočem biti tudi prvi delavec med enakimi. Ne pričakujte, da bi Vam na dolgo razlagal svoj program. Moj program je sokolska ideja in ta je tako absolutna, tako ena edina, da naj pride ta ali oni starosta, ta ali oni načelnik, pa je ne more izpremeniti. Napredek, vstrajnost, delo, disciplina, pred vsem pa bratstvo so moja načela, v tem duhu hočem biti Vaš delavec. Na zdar! (Dolgotrajna aplaudacija.)

Z vaklikom sta bila voljena dr. Dragotin Treo, starosta goriškega Sokola, prvim podstarostu in dr. Josip Karlovšek, starosta celjskega Sokola, drugim podstarostu, ki sta ob splošnem navdušenju prevzela svoji mesti, povdarjajoč v svojih nagovorih, da vidita v novi naši organizaciji jamstvo, da bo slovenski Sokol letel vedno višje in da bo s tem dvigal silo naše narodne obrambe.

Ob soglasnem odobravanju so na to odposlanci volili načelnikom dra. Murnika; izvolili so hkratu odposlanstvo sestaje iz staroste, obeh podstarost in br. Smertnika, ki naj že odidelemu dru. Murniku na domu sporoči njegovo soglasno izvolitev. K tej točki so govorili dr. Franko, starosta Sokola v Solkanu, dr. Treo, izlasti toplo pa Josip Smertnik, ki je dejal, da lahko zastopa mnenje vseh delegatov, ki so bili proti izvolitvi Murnikovi kakor starosti, ako pravi, da so to storili zgolj iz stvarnih razlogov, ker je v njem, odkar se je sploh mislilo na »Zvezo«, vsakdo videl načelnika, slovenskega Vasička; brat dr. Murnik naj pomeš, da tudi ustanovitelj sokolstva Miroslav Pyrš, ki mu zgodovina Sokolstva plete venec nesmrtnosti, ni bil nikdar in ni hotel biti starosta, temveč je ostal do svoje prerane smrti — načelnik. Ravno tako neveljiva slava je zagotovljena dru. Murniku, ki bodi naš načelnik! (Baro in dolgotrajno vsestransko odobravanje.)

Na nadaljni volitvi so bili vaklikom voljeni Bogumil Kajzelj tajnikom, Rudolf Vesel blagajnikom, Bojan Drenik zapisnikarjem, Fran Perdan, Rogl Viljem in Vincenc Viljem namestniki, Josip Ulčakar (Trst), Julij Novak (Idrija), Hinko Sex (Kamnik) pregledniki računov.

(Zvršetak pride.)

Ogrska kriza.

Državni zbor odgodjen.

BUDIMPEŠTA 10 Izredna izdaja uradnega lista je priobčila kraljev reskript, s katerim se odgodi državni zbor do 19. decembra in sicer z ozirom nato, da se ni posrežilo sestaviti vlade na podlagi, ki bi zagotovila rešitev sedanje krize.

BUDIMPEŠTA 10 Tudi danes je policija izšla odredbe za vzdrževanje reda pred poslopjem parlamenta, vendar je prišlo le malo radovednega občinstva. V kuloarjih je že davno pred pričetkom seje vladalo živahno življenje. Tudi galerije so napolnjene. Pred pričetkom seje se je v kuloarjih razširjala govorica, da ne pridejo na sejo ministerki predsednik baroa Fejervary in člani ministerstva. Ministerki predsednik je po Kazarju, nadravnatelju pomožnih uradov, ukazal izročiti kraljevo pismo, z dopisom na predsednika zbornice Justha.

BUDIMPEŠTA 10. Predsednik Justh je otvoril sejo ob 10. uri 40 minut ter je najprej ukazal prečitati kraljevo pismo, s katerim je bil državni zbor odgodjen od 15. septembra do današnjega dne. Citanje se je vrnilo ob neprestanih mejklicah levice. Predsednik je nato priobčil nastopno: Danes ob 9. in pol uri zjutraj je prišel k meni ravnatelj kancelarije ministerstva predsedništva in mi je izročil nastopni dopis ministerskega predsednika. (Živahni mejklici na levi.) Zapisnikar Zboray je čital: Budimpešta 10. oktobra 1905. Veleblagorodni gospod predsednik! Dovoljujem si dostaviti Vam v prigibu najvišje kraljevo ročno pismo, da ga izvolite na današnji seji prebrati. Omenjam istočasno, da bo to kraljevo ročno pismo priobčeno tudi v današnji izredni izdaji uradnega lista. (Zanišljivi mejklici. Poslanec Batthyani je zaklical: Strahljivi! Slave! Posl. Okoliesani: Lopovi in strahljivi!)

Predsednik Justh: Sedaj otvorim kraljev reskript ter ga ukažem prečitati. Zapisnikar Zboray je prečital ob različnih mejklicah kraljev reskript, s katerim se zbornica odgodi do 19. decembra 1905. Ob sadnjih

besedah reskripta je nastal velik nemir. Posl. Barabas je zaklical: Sramota. — Poslanec Batthyani: Kaj je z ustavo in zakoni!?

Predsednik Justh je prosil za mir. Nato je pričel govoriti grf Andrassy, ki je izjavil, da mora, preden uložijo svoj sklepni predlog, napraviti nekoliko opazek k nenavadnemu in nezalisanemu postopanju vlade, ki ni prišla na današnje sejo. Vlada je dolžna posredovati med krono in narodom in zato je čezlej tako važne državnopravne posle vedno opravila vlada. — Klici na levi: Ni prišel, ker ga je strah!

Andrassy je nadaljeval: Ne more se reči, da si ministerki predsednik ni upal priti pred razsajeno večino. Ne smatram to za možno. Mi ga poznamo kakor pogumnega moža, pogumnejega, kakor si ga želimo. Pokazal je prgum, za kateri ga ne zavidam, ker sem osvedočen, da bi se predznil priti semkaj vsak trenutek. Da ni prišel semkaj, ga je najbrž vodila misel, ker omalovažuje narodno zastopstvo Ogrske. To je sicer že pokazal, ker je proti odločni volji parlamenta ostal še minister. Ministerki predsednik pa ni samo služabnik krona, ampak tudi služabnik naroda in mora spoštovati narodno zastopstvo. (Živahna pohvala na levi.) Vlada je s svojim postopanjem vrgla od sebe zakonite podlage. Ministerki predsednik je računal morda na to, da pravičao ogorčenje parlamenta provzroči nasilstva v deželi. V tem se ministerki predsednik moti. Karkoli utegne ministerki predsednik nameravati, večina ne odstopi od temelja zakona. Ona hoče vapošno izbojevati boje ne z nemiri, ampak s pravičnostjo svoje stvari. Govornik je konečno izjavil, da smatra potrebnim, da se slovesno protestira proti tej vladi, ki je fiktivno kršila pravo in se fiktivno zopet frivožno igra z najsvetejšimi interesi krona. (Živahna pohvala in eljen-klici na levi.)

Govornik je nato prečital svoj sklepni predlog, ki so ga večeraj odobrile koalirane stranke večine in ki je bil na koncu vsprejet z živahno pohvalo in eljen-klici. Grofu Andrassyju so od mnogih strani čestitali.

Nato je bila seja prekinjena. Ko je bila ista zopet otvorjena, je govoril grf Tisza ter izjavil, da se on in njegovi somišljeniki ne udeležijo nadaljnih razprav in glasovanj, ker so svedočeni, da ni po odgodjenju zbornice na mestu ni razpravljanje ni kaki sklepi. Tisza se je skliceval na neko tozredno izjavo Dezičerja Szilagyijs. Grof Tisza je na to s člani liberalne stranke zapustil dvorano.

Posl. Mezőffy je obnovil svoj predlog, ki ga je bil stavil dne 15. septembra, naj zbornica ne vzame na znanje kraljevega reskripta in naj ostane skupaj. Posl. grf Apponyi je polemiziral proti grofu Tiszi. Posl. Achim se je pridružil posl. Mezőffyju. Na to je bila debata zaključena in predlog grofa Julija Andrasyja je vsprejet z vsemi glasovi. Proti sta glasovala samo posl. Mezőffy in Achim. Nato je bila seja prekinjena. Ko je bila zopet otvorjena, je bil avtentificiran zapisnik in je bila seja ob 1. uri popoldne zaključena.

Dogodki na Ruskem.

Novi atentati z bombami v Tiflisu.

Pariški »Le Journal« je 8. t. m. prejel iz Tiflisa nastopno brzojavko:

Danes ob 7. uri 20 minut zvečer so revolucionarji na raznih točkah mesta istočasno tekot deset minut vrgli osem ali devet bomb. Strašne detonacije so napolnile mesto, ki se ga je polastila grozna panika. Dve bombi sta bili vrženi na hišo policijskega načelnika. Konsignirane čete so korakale po mestu in od vseh strani je bilo slišati streljanje s puškami. Najhuje je bilo ob Vjerskem mostu in na hotelu »Orient«, kjer biva general princ Louis Napoleon Bona-parte. Palačo podkralja so zasedle močne patrulje kavalarije. Ni možno naznačiti števil žrtv niti približno. Eka sama bomba, ki je bila vržena pri operi, je ubila 18 ljudi. Prvih šest bomb je eksplodiralo v času ene minute.

S petrograjskega vseučilišča.

Iz Petrograda poročajo, da je dospelo tjakaj 500 dijakov, ki hočejo delati propagando proti otvoritvi predavanj. Na petrograjskem vseučilišču so pričela predavanja še le deloma.

Finska.

V kratkem bo v Helingsforsu, kakor javljajo iz Petrograda, proglašeno obsedno

stanje. Ako revolucionarno gibanje ne pomeha, bo za vao Finsko proglašeno obsedno stanje.

V Baku prično zopet z delom.

Kakor poroča »Petrograjska brzojavna agencija«, so industrijalci nafte sklenili, da prično zopet s deli, ako jim ruska vlada da dovoljno vojaško stražo in ako pomnoži policijo, iz katere bodo pa domačinci izključeni. Finančni minister je brzojavil namestniku na Kavkazu, da ugoti prečaji industrijalev.

Katoliški shod na Dunaju in — češki katoliki.

Mi smo že zabeležili važno in za krščansko pravico ljube nemških katolikov preznačilno vest, da so se moravsko-češki katoliki čutili primorane odpovedati svojo udeležbo na katoliškem shodu, ki se ima vršiti na Dunaju. Sedaj pa prisaša »Konservativne Korrespondenz« štandič, ki opravičuje ta ukrep čeških katolikov na Moravskem in ki ilu truje protislovansko — kako bi rekli? — razpoloženje viših cerkvenih krogov.

Dopisnik beleži najprej, da se je izvrševalni odbor katoliško-narodne stranke na Moravskem enoglasno odločil za odpoved, a ta da je bila le vprašanje časa, ker so češki katoliki že zdavno ozlovoljeni radi vedenja odločilnih krogov na Dunaju nasproti opravičeni zahtevi dunajskih Čehov po češki službi bužji. Ne le ordinarijat, ampak tudi konzistorij odklanjata to željo Čehov in jim delata ovire. Na Dunaju pa je na tisoče Čehov, ki ne znajo nič nemški, radi česar bi velela religiozna zapoved, da se jim dovolj službo božjo in deli zakramente v materinem jeziku. Ker so Čehi uvideli, da tudi v teh čisto religioznih stvareh, torej ob vprašanjih, ki se tičejo dušne blaginje, ne morejo računati na nikako dobrohotnost v merodavnih (cerkvenih) krogih, in ker bi bilo na katoliškem shodu gotovo prišlo do mučnih prizorov, so odločili češki katoliki na Moravskem, da se ne udeležijo katoliškega shoda na Dunaju.

Tako »Kons. Korresp.« Tu pa je umestno vprašanje: kateri so vzroki, ki določajo višim cerkvenim krogom na Dunaju tako — recimo kar naravnost — odijono vedenje nasproti željam Čehov na Dunaju, od kod ta nedobrohotnost?!

Tudi na to vprašanje daja indirekto odgovor isti članek v »Kons. Korrespondenz«, ko pravi, da so večkrat omenjeni ukrep izvrševalnega odbora katoliško narodne stranke na Moravskem še posebno povpešili krščanski socialisti in katoliški centrum, izjavivši se solidarne z »manifestacij« Nemoov v Brnu! A kaj se je godilo v Brnu. Nemška brutaliteta v najgusnejših formah je divjala proti znani kulturni zahtevi Čehov! Nemški furor je praznoval svoje najgrše orgije — tisto nemško neznanost, ki gaži nasjelementarnejše krščansko čustvovanje, ker ne daja nikomur ni živeti ni dihati poleg sebe.

In takemu nekrščanskemu besnilu so poslali krščanski socialisti in je postal katoliški centrum svoj blagoslov...! V nemško nacionalnem mišljenju visokih cerkvenih krogov, sli vsaj, če hočemo mileje soditi, v slepi pokorščini istih pred nemško strujo zistema, je vzrok vedenju cerkvenih krogov, ki je slednjič dovelo do tega, da se katoliki najvažnejega nemškega naroda v monarhiji nočajo udeleževati katoliških shodov na Dunaju.

Nas pa bi se hotelo — da bi se vladali sredajevski odnosaji — sezgati na gromadi, ker trdimo, da je viša cerkvena hierarhija stober protislovanskega sistema v državi in ker temu primerno, po zapovedi narodne logike, urejamo svoje postopanje.

Dogodek je važen za nas še v nekem posebnem pogledu. Pred pari leti so tudi v Slovencih izvestni konservativni krogi propagirali misel, naj bi se v parlamentu avstrijskem ustanovil centrum, ki naj bi mu bili člani vsi katoliški poslanci brez razlike narodnosti. Utemeljevali pa so to misel za trjevaje, da je vsakdo, ki je pravi katolik, eo ipso pravičen tudi v narodnem pogledu, da se konservativni princip pokriva a principom enakopravnosti. Nu, to zatrevanje in misel na katoliški centrum sta temeljito dovedena ad absurdum po sklepu moravskih — katolikov in po dejstvu, da je slovenski poslanec in katolik dr. Žitnik ogajevito

govoril na protestnem shodu Čehov v Brnu proti grdim namenom istega nemškega shoda, na kateri so krščanski socijalisti in katoliški centrum poslali izjave svojega soglasja. Tu stoji torej katoliki proti katolikom s svojim politično-narodnim naziranjem. Moč dejstev je vendarle silnejša, nego vse kombinacije ljudi.

Švicarske narodnosti.

Glasom lista »Semaine Littéraire«, izhajajočega v Ženevi, prodira francoski jezik v Švici sicer polagoma, toda vedno dalje. Po švicarski ustavi so nemški, francoski in italijanski jezik kakor »narodni jeziki« enakovredni. Od 25 kantonov in polkantonov so trije (Ženeva, Neuchâtel, Vaud) izključno francoski; eden (Tessin) italijanski; trije (Bern, Freiburg, Valais) nemški in francoski; eden (Graubünden) nemški in italijanski; ostalih 17 kantonov je izključno nemških. V občevarstvu s zveznimi oblastnjami se zamore vsak po svoji volji posluževati enega teh treh jezikov, tako tudi v občevarstvu s kantonalnimi oblastnjami v stvarih, kjer prihajajo v porabo zvezni zakoni. V zveznem svetu in v narodni skupščini v Bernu govori vsak svoj jezik. Italijani pa navadno francosko. Na zahtevo prevaja tolašč kak govor, kar se pa redko dogaja. Nasprotno se pa to, kar govori predsednik, prevaja na nemški oz. roma francoski jezik. Vse zvezne določbe se priobčujejo v treh jezikih. Italijanske določbe se priobčujejo navadno, ko so že znane, v nemškem in italijanskem jeziku.

Na zveznem sodišču v Lausanni govori vsaki sodnik v svojem lastnem jeziku. Razsodba se izdava v onem jeziku, v katerem je bila sestavljena razsodba prejšnjega sodišča. Ološčali zvezno sodišče kakor prva instanca, tedaj je razsodba sestavljena v jeziku strank, oziroma obtožencev.

Pri vojaštvu je merodajen jezik teritorije, vendar nikdar italijanski. V Tesinu in v italijanskem delu Graubündena se večinoma govorijo po nemškem poveljstvenem jeziku, ki je pa silno popeščen. V enojezikovnih kantoni je lastni jezik izključni občinski jezik. V mešanih kantoni se naredbe oblasti izdajajo v obeh jezikih. Šole se ravno po jeziku dotičnega kraja. Jezikovnih prepričanj ni.

Kar se tiče jezikovnega vprašanja, vlada v Švici pravi liberalizem. Vsakemu puščajo njega jezik. Sicer obstoja »Nemško švicarsko jezikovno društvo«, ki pazi, da so na železniških vozilih rednih imena nemških postaj pisana pravilno nemško, da se v mešanih vaseh ustanovljajo nemške šole, da francoski ali italijanski poštni in brzojavni uradniki občejujejo z nemškim občinstvom nemško itd.

Da pa v zvezi temu napreduje francoski jezik, za to je poglavitno iskati vzroka v izseljevanju. Nemških Švicarjev se mnogo več naseljuje v francoske kraje, nego obratno. Ti nemški naseljenci se že v drugi generaciji popolnoma pofrancosujejo, francoski Švicarji pa, ki se naseljujejo v nemških kantoni, se pa nikdar ne pofrancosujejo. Leta 1880 je na ljudskem štetju prišlo 713 nemških in 214 francoskih Švicarjev na 1000 prebivalcev; leta 1900 pa le 698 Nemcev in 220 Francozov. Tudi italijanski jezik napreduje polagoma, dočim izginja pa romanski ali ladinski jezik. V kantoni Bern in Valais prodira francoski element, dočim zastaja nekoliko let sem v kantonu Freiburg. Bernsko mesto Biel, n. pr., ki je bilo pred 50 leti popolnoma nemško, je danes po tretjini že francosko. V raznih dolinah bernske Jure izginja polagoma nemški jezik. V Valaisu prodira francosčina vedno dalje proti gorajski dolini ob obrežju Rodana in se nabaja vasi, kjer govore otroci v šoli nemško, pri svojih igrah pa francosko. V Freiburgu podpira nemščino duhovščina, da zabranjuje prodiranje lahkomisljenega, brezverskega francoskega slovstva.

Drobne politične vesti.

Češko-nemški shod pred graškim mestnim svetom. V seji mestnega sveta graškega minolega ponedeljka je podžupan Magg predložil nujni predlog, da bi mestni svet odobril vse sklepe, ki jih je sklenil nemški shod v Brnu in naj izrazi svoje ogorčenje nad čini češkega ljudstva, zagotovivši, da bodo Nemci

v alpskih deželah podpirali narodne boje Nemcev na Češkem in Moravskem.

Mestni svetovalec Pougratz je izjavil v imenu socijalistov, da on in somišljeniki ne morejo sodelovati v narodnostnih bojih in da radi tega ne bodo glasovali za predlog. Podžupanov predlog je bil v sprejet z večino glasov.

Trgovinske pogodbe Japonske. Pariški »Memorial Diplomatique« dementira iz japonskega vira vest, da pride na Dunaj posebno japonsko odposlanstvo, ki se bo pogajalo radi nove trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko. Japonska je leta 1898/99 sklenila z evropskimi velesilami trgovinske pogodbe za 11 let, ki torej še niso potekle. Ako te pogodbe ne bodo odpovedane v določenem roku, ostanejo v kreposti še preko omenjene dobe. Torej ni verjetno, da bi Japonska stopila z Avstro-Ogrsko v novo trgovinsko pogajanje. Edino trgovinsko pogodbo, ki jo ima sedaj skleniti Japonska, je ona z Rusijo.

Domače vesti.

Slovenščina na okrajnem sodišču v Trstu. Predčerašnjim se je dogodil na tukajšnjem okrajnem sodišču slučaj, ki drastično ilustrira razmere na tem sodišču v jezikovnem pogledu.

V nekem oddelku, ki ima vsaj po tri četrtine posla se slovenskimi strankami, je imel neki sodnik neko razpravo z nekimi okoliščani. Eden teh poslednjih je vprašal nekaj sodnika v slovenskem jeziku. In za čudo — Bog tam vedi, kaj je padlo v glavo dotičnemu sodniku! — je poslednji začel odgovarjati v jeziku, ki naj bi bil slovenski. Okoličan je nekoliko časa poslušal, potem pa je apostrofiriral sodnika v italijanskem jeziku — seveda kakor je mogel in znal: Gospod sodnik, govorite italijanski, da vas bom vsaj kaj umel!

Koliko je takih-le uradnikov, ki imajo na papirju kvalifikacijo, da znajo slovenski!! K temu dogodku se še povrnemo.

Zimski kurzi za stavbne obrtnike na e. kr. umetno-obrtni šoli v Ljubljani se prične, kakor se nam poroča, v petek dne 3. novembra.

Tem kurzom je namen pomočnikom (in eventualno tudi mojstrcem) sidarskega, tesarskega in kamnoseškega obrta podajati ono znanje in one spretnosti, ki so podlaga za boljše in vpešnejše izvrševanje teh obrtov. Osebito pa imajo kurzi tudi še namen, pripravljati pomočnike za zakonito predpisane mojstrske izpite v stavbni obrti.

Zimski kurzi se za vsakega izmed navedenih obrtov dele v dva tečaja, ki trajata vselej po 5 mesecev in se pričnejo 3. novembra, končata pa 31. marca.

Poleg računstva in prirode pisja se poučujejo v kurzih vsi oni stavbno-tehniški predmeti, ki to v dosegu obratnega smotra potrebni.

Pomočniki in mojstri, ki se iz enega ali drugega vzroka ne morejo udeležiti pouka v vseh predpisanih predmetih, in ki žele svoje znanje izpopolniti le v nekaterih točkah, se sprejemajo kakor izredni učenci (hospitantje), dokler je kaj prostora na razpolago.

Pouk je brezplačen, pač pa je ob vstopu odšteti vpisnino 8 kron, za katero pa obiskovalci dobivajo vse risarske potrebščine brezplačno od zavoda.

Obiskovalci kurzov morejo dobiti ustanovo v mesečnih zneskih od 20 do 40 kron.

Za vstop je treba priložiti dokazati, da je star 18 let in da se je izučil sidarskega, tesarskega ali kamnoseškega obrta. Prednost imajo prosilci, ki so dovršili kako obrtno nadaljevalno šolo. Na take se tudi pri oddaji ustanov najprej ozira.

Zglasila za vstop se sprejemajo v drugi polovici meseca oktobra pri ravnateljstvu šole.

Razpis službe v pravosodni stroki. Na tukajšnjem deželnem sodišču je razpisano mesto deželno-sodnega svetnika v VII. plač. razredu. Prosilci za to mesto, ali za drugo, ki bo eventualno izprašano valed tega imenovanja, morajo dokazati poznanje deželnih jezikov ter predložiti svoje prošnje do dne 22. oktobra predsedništvu rečnega deželnega sodišča.

Brezsrčna mati. Prejeli smo: Nakega dne sem šel proti sv. Ivanu in sicer po cesti ob Legini laški šoli.

Pred menoj je šla neka ženska, a ob nje strani je jokala mal deček, kakih 6 let. »Ne, ne grem v tisto šolo!« je deček jokaje prosil mater. Grem rajše v ono drugo. Ker je deček govoril slovenski, je gotovo mislil slovensko šolo, toda brezsrčna mati je vlekla sina naprej proti Legini šoli in ga nagovarjala — laški! Jera me je pograbila in nisem mogel drugače, nego da sem rekel: »Vodite v fabriko, kaj ne?« Ženska me je gotovo umela, a ni mi odgovorila. Kaj zaluzi mati, ki siloma vleče svojo kri v tovarno za poštalijandevanje svojih slovenskih otročičev!

Jaz bi take stariše dal kar prelit, kakor se preliwa železo in druge tvarine!

Večna sramota naj pade na take izdajalske stariše! Vest naj bi jim ne dala miru, kajti niso vredni, da jih zemlja nosi!

Zbudite zaspanca! Od sv. Ivana nam pišejo: Pri nas na »Vrdelci« obstoji že več let pevsko društvo »Zora«. To društvo bi bilo, ko bi delovalo, velikega pomena za našo narodno stvar. Žal, da to društvo spančka spanje — zaspanca in tako obstoji le po imenu — pardon: to društvo ima še svoj odbor, sestoječi iz vrlih narodnih mož, ki pa — z gospodom pevovodjem vred — puščajo »Zoro«, da lepo spi, mesto da bi oznanjala skorajšnji dan naši zaspani mladini!

Mi, ki smo z največjim veseljem poslušali ubrano petje nekdanje »Zore«, upamo, da se ista v najkrajšem času prebudi in pokaže, da je vrdelska mladina vredna naslednice sv. ivanskih vrlih prvakov.

»Zora« naj zopet stopi v kolo ostalih naših pevskih društev in naj, kakor ostale pevске trdnjave, vzbuja v našem narodu ljubezen do slovenske domovine.

Sitnež.

Zgodnja zima v Istri. V Pazinu so imeli prve dni tega meseca prvo slano, a dne 5. t. m. pa prvi — led.

Novi društvi. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila kovega društva: »Čitalnica« v Grahovem (okr. glavarstvo Tolmin) in »Strojarsko strokovno društvo za Primorsko« v Mirnem pri Gorici.

Kurja polt. Sinoči okoli 10. ure je neki mladenič ležal okrog prodajalcev sadja pri javnem vrtu na velicem trgu ter jim ponujal na prodaj kokoši. Mej tem ko se je on z enim prodajalcem sročja pogajal za povedano kokošo, je pa njega (prodajalca kokoši) obšla »kurja polt«. To »kurjo polt« mu je pa povzročilo dejstvo, da je zagledal bližati se polumeseč, katerega je nosil za vratom redar. Kurji prodajalec je skušal z vsa kurjo polt pobegniti, a to se mu ni posrečilo.

Redar je prišel k njemu ter ga vprašal, kje da je dobil ono kokošo. Mladenič je vedel sicer povedati, kako da je dobil »kurjo polt«, a ne kako in kje da je dobil kokošo. Radi tega ga je redar spravil pod ključ.

Društvene vesti in zabave.

Vaditeljski zbor »Tržaškega Sokola« je sklenil sledeči telovadni red: Za redne telovadce: ponedeljek, sredo in petek od 8. in pol do 10. ure. — Za starejše brate: torek in četrtek od 8. do 9. ure. — Za gojence: sredo in sobota od 3. do 4. ure. — Dijaki: ponedeljek in četrtek od 6. do 7. ure — Ženski oddelki 14—20 let: torek in sobota od 6. do 7. ure.

Razne vesti.

Telefonična črta Reka-Beligrad. Z Reke poročajo, da bo s prvim novembrom otvorena telefonična črta Reka-Beligrad.

Silen orkan je te dni razsajal v Severnem morju, v katerem se je najbrž potopilo več ladij. Kakor poročajo iz Cuxhavena, so videli na visokem morju tri velike ladije popolnoma razbite in brez moztva.

Trgovina.

Borzna poročila (m 10. oktobra)

Tržaška borza.

Napoloni h 19.12—19.14. avgustov K — do —, London 95.50—95.60. Italij. 95.55—95.65. Italijanski bankovci K — do —, New York 117.50—117.60. Nemški bankovci K — do —, Avstrijska edina K — do —, 100.30—100.50. Ogrska krona K — do —, 6.20—6.25. Avstrijske državne telegrafne K — do —, 81.—81.—. Lloydove akcije K — do —, 777.—785.—. Brečke. 1898—1899. 31.75—31.75. 1899—1900. 31.75—31.75. 1900—1901. 31.75—31.75. 1901—1902. 31.75—31.75. 1902—1903. 31.75—31.75. 1903—1904. 31.75—31.75. 1904—1905. 31.75—31.75. 1905—1906. 31.75—31.75. 1906—1907. 31.75—31.75. 1907—1908. 31.75—31.75. 1908—1909. 31.75—31.75. 1909—1910. 31.75—31.75. 1910—1911. 31.75—31.75. 1911—1912. 31.75—31.75. 1912—1913. 31.75—31.75. 1913—1914. 31.75—31.75. 1914—1915. 31.75—31.75. 1915—1916. 31.75—31.75. 1916—1917. 31.75—31.75. 1917—1918. 31.75—31.75. 1918—1919. 31.75—31.75. 1919—1920. 31.75—31.75. 1920—1921. 31.75—31.75. 1921—1922. 31.75—31.75. 1922—1923. 31.75—31.75. 1923—1924. 31.75—31.75. 1924—1925. 31.75—31.75. 1925—1926. 31.75—31.75. 1926—1927. 31.75—31.75. 1927—1928. 31.75—31.75. 1928—1929. 31.75—31.75. 1929—1930. 31.75—31.75. 1930—1931. 31.75—31.75. 1931—1932. 31.75—31.75. 1932—1933. 31.75—31.75. 1933—1934. 31.75—31.75. 1934—1935. 31.75—31.75. 1935—1936. 31.75—31.75. 1936—1937. 31.75—31.75. 1937—1938. 31.75—31.75. 1938—1939. 31.75—31.75. 1939—1940. 31.75—31.75. 1940—1941. 31.75—31.75. 1941—1942. 31.75—31.75. 1942—1943. 31.75—31.75. 1943—1944. 31.75—31.75. 1944—1945. 31.75—31.75. 1945—1946. 31.75—31.75. 1946—1947. 31.75—31.75. 1947—1948. 31.75—31.75. 1948—1949. 31.75—31.75. 1949—1950. 31.75—31.75. 1950—1951. 31.75—31.75. 1951—1952. 31.75—31.75. 1952—1953. 31.75—31.75. 1953—1954. 31.75—31.75. 1954—1955. 31.75—31.75. 1955—1956. 31.75—31.75. 1956—1957. 31.75—31.75. 1957—1958. 31.75—31.75. 1958—1959. 31.75—31.75. 1959—1960. 31.75—31.75. 1960—1961. 31.75—31.75. 1961—1962. 31.75—31.75. 1962—1963. 31.75—31.75. 1963—1964. 31.75—31.75. 1964—1965. 31.75—31.75. 1965—1966. 31.75—31.75. 1966—1967. 31.75—31.75. 1967—1968. 31.75—31.75. 1968—1969. 31.75—31.75. 1969—1970. 31.75—31.75. 1970—1971. 31.75—31.75. 1971—1972. 31.75—31.75. 1972—1973. 31.75—31.75. 1973—1974. 31.75—31.75. 1974—1975. 31.75—31.75. 1975—1976. 31.75—31.75. 1976—1977. 31.75—31.75. 1977—1978. 31.75—31.75. 1978—1979. 31.75—31.75. 1979—1980. 31.75—31.75. 1980—1981. 31.75—31.75. 1981—1982. 31.75—31.75. 1982—1983. 31.75—31.75. 1983—1984. 31.75—31.75. 1984—1985. 31.75—31.75. 1985—1986. 31.75—31.75. 1986—1987. 31.75—31.75. 1987—1988. 31.75—31.75. 1988—1989. 31.75—31.75. 1989—1990. 31.75—31.75. 1990—1991. 31.75—31.75. 1991—1992. 31.75—31.75. 1992—1993. 31.75—31.75. 1993—1994. 31.75—31.75. 1994—1995. 31.75—31.75. 1995—1996. 31.75—31.75. 1996—1997. 31.75—31.75. 1997—1998. 31.75—31.75. 1998—1999. 31.75—31.75. 1999—2000. 31.75—31.75. 2000—2001. 31.75—31.75. 2001—2002. 31.75—31.75. 2002—2003. 31.75—31.75. 2003—2004. 31.75—31.75. 2004—2005. 31.75—31.75. 2005—2006. 31.75—31.75. 2006—2007. 31.75—31.75. 2007—2008. 31.75—31.75. 2008—2009. 31.75—31.75. 2009—2010. 31.75—31.75. 2010—2011. 31.75—31.75. 2011—2012. 31.75—31.75. 2012—2013. 31.75—31.75. 2013—2014. 31.75—31.75. 2014—2015. 31.75—31.75. 2015—2016. 31.75—31.75. 2016—2017. 31.75—31.75. 2017—2018. 31.75—31.75. 2018—2019. 31.75—31.75. 2019—2020. 31.75—31.75. 2020—2021. 31.75—31.75. 2021—2022. 31.75—31.75. 2022—2023. 31.75—31.75. 2023—2024. 31.75—31.75. 2024—2025. 31.75—31.75. 2025—2026. 31.75—31.75. 2026—2027. 31.75—31.75. 2027—2028. 31.75—31.75. 2028—2029. 31.75—31.75. 2029—2030. 31.75—31.75. 2030—2031. 31.75—31.75. 2031—2032. 31.75—31.75. 2032—2033. 31.75—31.75. 2033—2034. 31.75—31.75. 2034—2035. 31.75—31.75. 2035—2036. 31.75—31.75. 2036—2037. 31.75—31.75. 2037—2038. 31.75—31.75. 2038—2039. 31.75—31.75. 2039—2040. 31.75—31.75. 2040—2041. 31.75—31.75. 2041—2042. 31.75—31.75. 2042—2043. 31.75—31.75. 2043—2044. 31.75—31.75. 2044—2045. 31.75—31.75. 2045—2046. 31.75—31.75. 2046—2047. 31.75—31.75. 2047—2048. 31.75—31.75. 2048—2049. 31.75—31.75. 2049—2050. 31.75—31.75. 2050—2051. 31.75—31.75. 2051—2052. 31.75—31.75. 2052—2053. 31.75—31.75. 2053—2054. 31.75—31.75. 2054—2055. 31.75—31.75. 2055—2056. 31.75—31.75. 2056—2057. 31.75—31.75. 2057—2058. 31.75—31.75. 2058—2059. 31.75—31.75. 2059—2060. 31.75—31.75. 2060—2061. 31.75—31.75. 2061—2062. 31.75—31.75. 2062—2063. 31.75—31.75. 2063—2064. 31.75—31.75. 2064—2065. 31.75—31.75. 2065—2066. 31.75—31.75. 2066—2067. 31.75—31.75. 2067—2068. 31.75—31.75. 2068—2069. 31.75—31.75. 2069—2070. 31.75—31.75. 2070—2071. 31.75—31.75. 2071—2072. 31.75—31.75. 2072—2073. 31.75—31.75. 2073—2074. 31.75—31.75. 2074—2075. 31.75—31.75. 2075—2076. 31.75—31.75. 2076—2077. 31.75—31.75. 2077—2078. 31.75—31.75. 2078—2079. 31.75—31.75. 2079—2080. 31.75—31.75. 2080—2081. 31.75—31.75. 2081—2082. 31.75—31.75. 2082—2083. 31.75—31.75. 2083—2084. 31.75—31.75. 2084—2085. 31.75—31.75. 2085—2086. 31.75—31.75. 2086—2087. 31.75—31.75. 2087—2088. 31.75—31.75. 2088—2089. 31.75—31.75. 2089—2090. 31.75—31.75. 2090—2091. 31.75—31.75. 2091—2092. 31.75—31.75. 2092—2093. 31.75—31.75. 2093—2094. 31.75—31.75. 2094—2095. 31.75—31.75. 2095—2096. 31.75—31.75. 2096—2097. 31.75—31.75. 2097—2098. 31.75—31.75. 2098—2099. 31.75—31.75. 2099—2100. 31.75—31.75. 2100—2101. 31.75—31.75. 2101—2102. 31.75—31.75. 2102—2103. 31.75—31.75. 2103—2104. 31.75—31.75. 2104—2105. 31.75—31.75. 2105—2106. 31.75—31.75. 2106—2107. 31.75—31.75. 2107—2108. 31.75—31.75. 2108—2109. 31.75—31.75. 2109—2110. 31.75—31.75. 2110—2111. 31.75—31.75. 2111—2112. 31.75—31.75. 2112—2113. 31.75—31.75. 2113—2114. 31.75—31.75. 2114—2115. 31.75—31.75. 2115—2116. 31.75—31.75. 2116—2117. 31.75—31.75. 2117—2118. 31.75—31.75. 2118—2119. 31.75—31.75. 2119—2120. 31.75—31.75. 2120—2121. 31.75—31.75. 2121—2122. 31.75—31.75. 2122—2123. 31.75—31.75. 2123—2124. 31.75—31.75. 2124—2125. 31.75—31.75. 2125—2126. 31.75—31.75. 2126—2127. 31.75—31.75. 2127—2128. 31.75—31.75. 2128—2129. 31.75—31.75. 2129—2130. 31.75—31.75. 2130—2131. 31.75—31.75. 2131—2132. 31.75—31.75. 2132—2133. 31.75—31.75. 2133—2134. 31.75—31.75. 2134—2135. 31.75—31.75. 2135—2136. 31.75—31.75. 2136—2137. 31.75—31.75. 2137—2138. 31.75—31.75. 2138—2139. 31.75—31.75. 2139—2140. 31.75—31.75. 2140—2141. 31.75—31.75. 2141—2142. 31.75—31.75. 2142—2143. 31.75—31.75. 2143—2144. 31.75—31.75. 2144—2145. 31.75—31.75. 2145—2146. 31.75—31.75. 2146—2147. 31.75—31.75. 2147—2148. 31.75—31.75. 2148—2149. 31.75—31.75. 2149—2150. 31.75—31.75. 2150—2151. 31.75—31.75. 2151—2152. 31.75—31.75. 2152—2153. 31.75—31.75. 2153—2154. 31.75—31.75. 2154—2155. 31.75—31.75. 2155—2156. 31.75—31.75. 2156—2157. 31.75—31.75. 2157—2158. 31.75—31.75. 2158—2159. 31.75—31.75. 2159—2160. 31.75—31.75. 2160—2161. 31.75—31.75. 2161—2162. 31.75—31.75. 2162—2163. 31.75—31.75. 2163—2164. 31.75—31.75. 2164—2165. 31.75—31.75. 2165—2166. 31.75—31.75. 2166—2167. 31.75—31.75. 2167—2168. 31.75—31.75. 2168—2169. 31.75—31.75. 2169—2170. 31.75—31.75. 2170—2171. 31.75—31.75. 2171—2172. 31.75—31.75. 2172—2173. 31.75—31.75. 2173—2174. 31.75—31.75. 2174—2175. 31.75—31.75. 2175—2176. 31.75—31.75. 2176—2177. 31.75—31.75. 2177—2178. 31.75—31.75. 2178—2179. 31.75—31.75. 2179—2180. 31.75—31.75. 2180—2181. 31.75—31.75. 2181—2182. 31.75—31.75. 2182—2183. 31.75—31.75. 2183—2184. 31.75—31.75. 2184—2185. 31.75—31.75. 2185—2186. 31.75—31.75. 2186—2

V Trstu je na prodaj po zelo nizki ceni mirolilnica prve vrste v zelo živahni ulici in novi palači. Vse šteleže in opreme so nove in prav vkusno urejene. Več se izve pri upravi »Ednosti«.

Proda se takoj na Opčinah »na Drnjakovini« sledeči predmeti: po steljnjak (kučeta) dve na novo predelani »šusti« prav dober harmonij, baraka za drvarnico, dva psa, izvrstna čuvaja, priprosta in druga drobnarija.

Trgovski pomočnik manufakturi hiter in soliden prodajalec želi s 1. nov. sedanjo službo spremeniti. Sprejme tudi drugo primerno službo. Ponudbe na upravo »Edin.« pod »Soliden 25«.

Vdovec 54 let star, s 5000 K premoženja se želi seznaniti v s r h zakona z deklic ali vdovo z dežele četudi vbogo. Ponudbe naj se pošljejo pod »A. S.« poste restante Trst, glavna pošta.

Proda se skladišče oglja, drv na do brem mestu, za 250 gid. v ul. Madonna 13.

Hiša z velikim hlevom, ležeča ob gla ni cesti, pripravna za vsako obrt in več zemljišč odda se v najem ali tudi prodaja. — Naslov pove uprava lista.

Mož več slovenskega, italijanskega in nemškega jezika želi vstopiti kakoršno koli službo. Ponudbe na »Edinost« pod šifro »Mož«.

Authorised School of Languages uči moderne živče jezike od profesorjev dotičnega materinega jezika. Trgovinska korespondenca. Kombinirana metoda. Brezplačne pojasnile daja autorizovana šola za učenje jezikov za odrasle in otroke v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstr.

V najem se odda prazna soba, krasen razgled in soba meblovana za dve osebi Acquedotto 81, IV.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5—70 hektolitrov dajapro po jako zmernih cenah tvrdka Alex. Breyer i sinovi, Križevac.

Pisar 18 let star, z lepo pisavo, dobrimi spričevali, več slovenskega in nemškega jezika, v odvetniških in notarskih poslih izurjen, želi takoj vstopiti v službo od začetka tudi z malo plačo. Naslov pove uprava »Edin.«

V svrhu priučena italijanske, iščem v Trstu službo korespondenta, spediterja ali kaj enacega. Zmožen sem slovenske in nemške v besedi in pisavi ter imam izvrstna spričevala. Ponudbe na upravo »Edinosti« pod »B. B.«.

Takoj se odda v najem meblovana soba z eno posteljo v ul. Tigor št. 17, III. n. na desno.

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI
(od ogolunjene sladke skorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnam in diplomami na prvih mednarodnih razstavah.

Počastjene se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: griholu, kašlju, hripavosti, upadnji glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobé čist in svež glas.

NB. Pazite na nepošteno ponarejanja ter zahtevajte vedno »Pastiglie Prendini«.

V škatlicah: v lekarni »Prendini v Trstu« ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

Nova prodajalnica klobukov
David Osmo
v ulici Barriera vecchia št. 5.

Velik izbor klobukov, lastne delavnice, raznovrstnih kap za moške in ženske.
Brez konkurenčne cene.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo. Sprejema popravilja po nizkih cenah.

»SLAVIJA« sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodna zavarovanje na doživljenjski in smrti s zmanjšujočimi se vplačili.

Vsek dan ima po preteku petih let pravico do dividenca.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvo.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9—12. dopoldne in od 3—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Vsak dan
dohaja velika množina fuštanja in blaga za ženske obleke, same novosti v

trgovino z manifakturnim blagom

ulica Barriera vecchia št. 34. **Artur Pontini** ulica Barriera vecchia št. 34.
po jako konkurenčnih cenah.

Bogat izbor perila, spodnjega oblačila, modercev, čipk, drobnarij in nakitov.

Pozor! **Važno za vsakega brez izjeme.**

Opozarja se vse one osebe, koje si nameravajo vkupiti za jesen in zimo obleko za moške in dečke, površnike, hlače od volne ali bombaža ter delavske hlače I. vrste, naj izvolijo obiskati velikansko zalogo v dobroznani

prodajalnici izgotovljenih oblek v ul. Arcata I.
VIKTOR PISKUR.

Velik izbor in popolnoma konkurenčne cene.
Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga, barvanega in črnega in zadnje novosti.
POSEBNOST: obleke za zaročence.
Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko. Sprejemajo se naročbe za obleke

Stanje hranilnih vlog nad 20 milijonov kron. **Rezervni zaklad: nad 700.000 kron.**

Mestna hranilnica Ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ul. 3, poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopol. in od 3. do 4. ure popol., jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varvancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom ces. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386 80 K. izplačane odškodnine: 82.737.159 57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vaskosi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Meblovana soba se odda v ulici Commerciale št. 9 II. nadstr.

Mlado dekle bi želelo vstopiti v službo najraje v Ljubljani ali kje na Gorenjskem kakor prodajalničarka, a je jako izurjena v kuhanju. — Ponudbe pod »Mlado dekle« na upravo »Edinosti«.

Mladenič poštenega obnašanja išče stanovanje blizu ljudskega vrta ali v Kolonji. Ponudbe pod »Mizar« pošta Stadion.

Čevljarski učenec se takoj sprejme v ul. Belvedere št. 32 (Schenk).

Trgovina s papirjem in knjigami na Kranjskem, ki že nad 60 let izvrstno uspeva, se takoj proda radi starosti gospodarja s hišo vred ali brez hiše. Naslov pove uprava »Edinosti«.

Enega čevljarja se sprejme v ul. Arcata št. 9.

Stavbinski materijal
kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri trvdki

Belli & Corsi
ulica Economo št. 12 (stari mlin).

Dobro znana zaloga
manifaktur v partijah

ki se je nahajala na Piazza nuova vogal ul. S. Caterina št. 8 se je preselila dne 24. avgusta v ravnoisto ulico št. 1, zraven »Kavarne Metropole« (vogal Corso).

Velik izbor inozemskih in lokalnih vzorcev.
Pozor! Pozor!
Nova krojačnica.
Piazza della Barriera 3 I.
Slovenski napis.

Izvršuje vsa v krojaško stroko spadajoča dela v popolno zadovoljnost. — Najnižje cene! — Priporoča se udani

Slavoj Škerl.

ANTON SKERL
mehanik, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles »Puch«

Napeljava in zaloga električnih zvorčkov. Izključna prodaja gramofonov, zvonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Izvrsten sir.

Podnanaška mlekarina in sirarna v Hruševji pri Postojni ima v zalogi obilo dobrega, vlezanega sira, katerega oddaja po 1 K 44 st. kg.

P. n. trgovci in krčmarji se opozarjajo, da ne zamude prilike. — Kdor hoče imeti dober sir, naroči naj si ga pri imenovani zadrugi.

Mejnarodno spedijsko posredovanje
Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627

Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.

Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.

Se priporoča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za poštvo toli v mestu koli v tu in inozemstvu.

Pakovanje za prevoz po morju.

Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike

Posiljate vsake vrste po stalni nizki prevoznini.

Proračuni brezplačno.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.